

හැඳින්වීම.

සමාජය නැමැති මහා ප්‍රවාහය තුළ අකාලයේ ගිලී නොපෙනී යන ප්‍රවනතාවයන් මෙන්ම සමාජය සමඟ ගැටෙමින් සමාජයක් සමඟ සහජීවනය ඇති කර ගනිමින් සම්ප්‍රදායක් ලෙස වර්ධනය වන ප්‍රවනතාවයන්ද වේ. නර්තනයද එලෙස සමාජ ප්‍රවාහය තුළ නිෂ්පන්න වූ අපූර්ව අංගයකි. එහි විවිධ සම්ප්‍රදායන් මෙන්ම විවිධ ප්‍රවනතාවයන්ද පවතී. ඇතැම් ඒවා ප්‍රවනතාවයක් ලෙස ආරම්භ වී උපන්ගෙයිම මිය යයි.

ලාංකේය නර්තන සම්ප්‍රදාය වර්තමානය වන විට තෙආකාරව බෙදා දක්වා ඇත. එය උඩරට, පහතරට හා සබරගමු වශයෙනි. මෙම ක්‍රියාංගය තුළම ස්වකීය අන්‍යන්‍ය ලක්ෂණ පිළිබිඹු වේ. මින් සබරගමු සම්ප්‍රදාය අතිශය සුවිශේෂී ගුණාංග වලින් පරිපූර්ණ බව දැක්විය හැකිය. එම සම්ප්‍රදාය තුළ අනෙකුත් සම්ප්‍රදායන් තුළ දැකිය නොහැකි අපූර්ව නර්තනාංගයක් ලෙස සබරගමු මහ සමන් දේවාලය මුල් කර ගනිමින් ආරම්භ වූ දිග්ගෙයි නර්තනය දැක්විය හැකිය. මෙය ලාසය නර්තන සම්ප්‍රදායට අයත් වූවක් බව දැක්වේ. එමෙන්ම මෙය රඟ දක්වන්නේ ස්ත්‍රීන් විසින් වීම සුවිශේෂී වන අතරම එය ඉදිරිපත් කරන්නේ සමන් දේවාලය තුළ පවතින දිග්ගෙයි නැමැති ශාඛය තුළයි. මූලික වශයෙන් මෙම නර්තනයට දායක වන පිරිස පිළිබඳව දැක්වුවහොත් නර්තනය උදෙසා විසිදෙනෙකුගෙන් යුත් පිරිසක්ද ගායනය සහ වාදනය සඳහා හයදෙනෙක් පමණද සහභාගී වූ බව සඳහන් කළ හැකිය. මෙහිදී මාණිකය නම් නර්තන නිලයක් පිළිබඳව ද කවි නිලය හා මොට්ටුක්කාර නිලය වශයෙන් ඒ හා සම්බන්ධ අනෙකුත් කාර්යයන් සඳහා කාර්ය මණ්ඩලයක් ද විය. මෙම නර්තනය මූලික වශයෙන් අවස්ථා හතකදී යොදාගත් බව දැක්විය හැකිය. මින් ඇසළ කාර්තිකය තුළදී වැඩි වශයෙන් මෙම නර්තනය ඉදිරිපත් කර ඇති බව පැහැදිලි වේ. "මෙම නර්තනය සබරගමු සමන් දේවාල පෙරහැර සමයේදී දින පහක් ඉදිරිපත් කර ඇති බව බන්දුල ලියනගේ මහතා දක්වයි."¹

සමාජයේ විවිධ අභිමතාර්ථ මත නර්තනය සමාජ ගතවී ඇති බව දැකිය හැක. සශ්‍රීකත්වය, රෝග නිවාරණය වැනි පූජාර්ථයෙන් මෙන්ම රජුන් පිනවීම හා විවිධ ආගමික උත්සව ඒ යටතේ දැක්විය හැක. එහෙත් දිග්ගෙයි නර්තනය අවුරුද්දේ ප්‍රධාන කාර්තිකයන් හතර තුළ සමන් දේවාලය තුළ රඟ දක්වා තිබීමත් එයින් උත්කර්ෂවත් අවස්ථා වූ ඇසළ පෙරහැරේ අවස්ථා හතරක රඟ දක්වා තිබීමත් නිසා මෙම නර්තනය ආගමික උත්සව හා සම්බන්ධ පූජාර්ථයෙන් පමණක් වූ නර්තනයක් බව පැහැදිලි ය. කෙසේ නමුත් මෙම නර්තනය දේව පූජා නර්තනයක් වන බැවින් මිනිසාගේ මනසේ ක්‍රියාකාරීත්වයට මෙය සම්බන්ධ වන්නේ කිනම් ස්වරූපයෙන්ද යන්න වැදගත් වේ. මිනිසා මූලික වශයෙන් දේවාගම, දේවාත්මයන් හා ඇදහීම, විශ්වාස කෙරෙහි යොමුවූයේ මානසික බඳවැටීම මගිනි. යම් සහනයක් බලාපොරොත්තුවෙන් විවිධ දේ සිදු කල අතර බාරහාර වීම් ආදිය මෙන්ම ශරීරයට විවිධ පීඩා පැමිණවීම්, (උල් කටු ගසා ගැනීම, සිරුර විදීම, ගිනි පෑගීම, පූජා ස්ථාන වටා බිම පෙරලීම) සිදු කළ බව ද පුද පූජා පිණිස නර්තනයන්ද සිදු කළ බව ද මේවා මූලික වශයෙන් දකුණු ඉන්දීය ආභාෂයෙන් ලක්දිවට පැමිණ ලංකාවට ආවේණික සම්ප්‍රදායක් ලෙස

¹ ලියනගේ බන්දුල, ඓතිහාසික රත්නපුර සබරගමු පළාත් සභාව, 1991, පිටු 194

වර්ධනය වූ බව දැකිය හැකිය. දිග්ගෙයි නර්තනයට ද එයින් යම් ආභාෂයක් ලැබෙන්නට ඇත.

මිනිසාගේ කය මනසටත් මනස කයටත් ගතික වශයෙන් සමතුලිතතාවයක පවතී. එම නිසා මනසේ පිළිබිඹුවන කායික ක්‍රියා කෙරෙහි ද බලපවත්වන බව පැහැදිලි වේ. දිග්ගෙයි නර්තනය තුළ ද මිනිසාගේ මනෝ මූලික ක්‍රියාකාරකම් වල බලපෑම පෙන්නුම් කරන්නක් වන හෙයින් මෙම තත්වයට විශ්ලේෂණයට බඳුන් කිරීම මෙහි අපේක්ෂාවයි.